

УДК 792.2(477.63–25)“388”

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА: ДО 100-ЛІТТЯ ТВОРЧОГО ШЛЯХУ

Андрій Тулянець

У статті проаналізовано становлення і творчий шлях Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка. Відзначено кращі музичні та драматичні спектаклі, поставлені на сцені театру у співпраці з режисерами, диригентами, сценографами дніпропетровської трупі та України; висвітлено художні здобутки провідних акторів.

Ключові слова: театр, музичні вистави, драматичні вистави, директор, режисер, диригент, актор, сценограф, сценічна культура, тема, ідея, образ.

В статье анализируются становление и творческий путь Днепропетровского академического украинского музыкально-драматического театра им. Т. Г. Шевченко. Отмечены лучшие музыкальные и драматические спектакли, поставленные на сцене театра в сотрудничестве с режиссерами, дирижерами, сценографами днепропетровской труппы и Украины; освещены художественные достижения ведущих актеров.

Ключевые слова: театр, музыкальные спектакли, драматические спектакли, директор, режиссер, дирижер, актер, сценограф, сценическая культура, тема, идея, образ.

The formation and creative development of T. Shevchenko Dnipropetrovsk Academic Ukrainian Music and Drama Theatre are analysed in the article. The best musical and drama performances, staged at the theatre in cooperation with directors, conductors, scene designers of the Dnipropetrovsk theatrical company and Ukraine are mentioned, artistic achievements of the leading actors are described.

Keywords: theatre, musical performances, dramatic plays, director, stage manager, conductor, actor, scene designer, the scenic culture, theme, idea, image.

Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка у 2018 році відзначатиме 100-річчя. Колектив – складова й невід’ємна частина сучасної сценічної культури України. Беручи дедалі активнішу участь у повсякденній художньо-просвітницькій роботі, театр уважно вивчає життя свого сучасника, його багатий духовний світ, орієнтується на зростаючі вимоги до майстрів театрального мистецтва. Заснований театр 25 серпня 1918 року в Києві, мав назву «Перший Державний драматичний театр України». У законодавчому проекті про заснування в місті Києві Державного драматичного театру України зазначено: «Український Державний Драматичний Театр виставляє п’єси як українських, так і закордонних драматургів на українській мові. Сезон продовжується не менше 8 місяців річно. Кошти Державного Драматичного Театру складаються: 1) з штатних сум, які дає на утримання театру Уряд Української держави. 2) з платні за білети. 3) з орендної платні за театр за літні місяці. 4) Крім платні службовому персоналу, кошти витрачаються на спеціальні

потреби: а) платня за театральний будинок; б) опалення його; в) освітлення і т. д. Упорядження вистав (декорації, костюми, бутакфорія, реквізит і т. п.)» [1].

Ураховуючи соціально-політичні умови тих часів, театр був пересувним і лише 1927 року офіційно отримав стаціонарне приміщення в Дніпропетровську. Афіша презентувала такі твори: «Лісова пісня» Лесі Українки, «Гайдамаки» Т. Шевченка (постановка режисера Леся Курбаса), «Гріх», «Брехня» В. Винниченка, «Ревізор» М. Гоголя, «Примари» Г. Ібсена, «Ткачі» Г. Гауптмана, «Мірандоліна» К. Гольдоні, «Тартюф» Ж.-Б. Мольєра. Серед славетних прізвищ тих діячів мистецтва, які співпрацювали із трупю, зазначені: головний режисер О. Загаров, директор театру І. Мар’яненко, актори А. Хорошун, Г. Борисоглібська, С. Паньківський, Г. Мещерська, Ф. Левицький, Л. Гаккебуш, М. Тінський, О. Сердюк, О. Смирнов, Г. Маринич, Є. Сидоренко, О. Зініна, І. Замичковський, К. Бережний.

Трупа дніпропетровських шевченківців доводила, що мистецтво театру є сучасним за своєю природою. Майстри сцени гостро

АНДРІЙ ТУЛЯНЦЕВ. ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА...

відчували динамічний, напружений ритм життя, активно вбирали ідеї, теми, образи, які домінували після Другої світової війни. Вистави – «Украдене щастя» І. Франка, «В пущі» Лесі Українки, «Гріх та покавання» І. Карпенка-Карого, «Не судилось» та «Майська ніч» М. Лисенка, «Чорний вальс» І. Кочерги, «Загибель ескадри» та «Пам'ять серця» О. Корнійчука, «Навіки разом» Л. Дмитерка (Державна премія СРСР, 1951 р.), «Борис Годунов» О. Пушкіна, «Анна Кареніна» за О. Толстим, «Гроза» О. Островського, «Оптимістична трагедія» Вс. Вишневського, «Барабанщиця» О. Салинського, «Запорожець за Дунаєм» Г. Артемовського, «Трембіта» Ю. Мілютіна, «Вільний вітер» І. Дунаєвського – підтверджували думку про те, що синтетичне мистецтво є гранично комунікабельним і не існує поза часом. Режисери К. Капатський, Д. Лазуренко, О. Сумароков; актори Л. Задніпровський, М. Садовський, З. Хрукалова, В. Кам'янецький, С. Ващук, П. Масоха, М. Ільченко, І. Михлик, А. Білгородський, О. Аведіков, А. Верменич, В. Овчаренко, Н. Мамай, Г. Козловська, Н. Горна, У. Калініченко, К. Карпенко, Л. Бондаренко виявляли, розкривали й оспівували в узагальнено-поетичних, натхнених театральних образах суспільний, громадянський, гуманістичний ідеал свого часу. «Режисер Д. Лазуренко поставив виставу "Отелло" У. Шекспіра. Всі прем'єри шевченківців очікувались глядачами, до них готувалися. Отелло грали – П. Масоха, А. Хорошун, В. Кам'янецький. Дездемону – Л. Лазуренко, М. Володарська, Яго – П. Луценко, Емілію – З. Хрукалова» [2, с. 45].

Здобутки дніпропетровської шевченківської трупи 1960–1980-х років пов'язані з випускниками Дніпропетровського театрального училища (С. Станкевич, Г. Березанська, А. Пуліна, В. Божко, А. Максимова, Л. Вершиніна), Київського державного інституту театрального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого (С. Мартинова, О. Петренко, Л. Стилик, В. Баєнко, Л. Кушкова, В. Шевченко, Ю. Критенко, В. Чечот, В. Ковтуненко, М. Чернявський, В. Хроменко, С. Загородня), Харківського інституту мистецтв ім. І. Котляревського (В. Мойсеєнко, Н. Ні-

колаєва, С. Дрожаков, В. Носко, Л. Літко), студії при Київському академічному українському драматичному театрі ім. І. Франка (О. Копитіна), студії при Київському академічному театрі оперети (Л. Белінська, Л. Чайка, В. Вовненко), Київської консерваторії ім. П. Чайковського (Г. Кузяєва, Є. Осипова), Ленінградського державного інституту театру, музики та кінематографії ім. О. Островського (А. Філіпенко).

Головні режисери тих часів: І. Кобринський, В. Божко, В. Сміян, О. Горбенко, А. Літко, А. Москаленко, М. Волошин. Режисери: С. Чулков, Ю. Кочевенко, Г. Богомаз-Бабій, Д. Айше, П. Ластівка. Майстри утверджували на дніпропетровській шевченківській сцені поетично-узагальнені та яскраві умовні постановочні форми, актуальні соціально-політичні проблеми, зверталися до широкого використання й синтезу досвіду сценічної культури: «Циганка Аза», «Оборона Буші» М. Старицького, «Тарас Бульба» за М. Гоголем, «Друге весілля в Малинівці» І. Поклада, «Марина» М. Зарудного, «Розсудіть нас, люди» О. Андреева, «Тартюф» Ж.-Б. Мольєра, «Фараони», «Голубі олені», «Кравцов», «Дикий Ангел», «Убий лева» О. Коломійця, «Тил» та «Під високими зорями» М. Зарудного, «Хазяйка» М. Гараєвої, «Алькор і Мона» Р. Себастьяна, «Інтервенція» Л. Славіна, «Солдатська вдова» В. Анкілова, «Берег» Ю. Бондарева, «Сталевари» Г. Бокарева, «Влада» А. Софронова, «Поцілунок Чаніти» Ю. Мілютіна, «Тев'є-молочник» Шолом-Алейхе-ма, «Роксолана» О. Загребельного, «Маруся Чурай» Л. Костенко, «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка, «Декамерон» за Дж. Бокаччо, «Кафедра» В. Врублевської, «Берег» за Ю. Бондаревим, «ТАРС уповноважений заявити» Ю. Семенова, «Не стріляйте в білих лебедів» Б. Васильєва, «Святий і грішний» М. Варфоломєєва, «Птахи нашої молодості» Й. Друце, «Допит» С. Родіонова, «Безталанна» І. Карпенка-Карого, «Енергійні люди» В. Шукшина, «Двоє на гойдалці» У. Гібсона, «Піч на колесі» Н. Семенової, «Ніч після випуску» Н. Тендрякова, «Молода хазяйка Ніскавуорі» Х. Вуолійокі, «Десант» Л. Літко, «Райдуга» В. Василевської, «Винуваті» О. Ар-

ІСТОРІЯ

бузова, «Маленька футбольна команда» Ю. Щербака, «Березова гілка» Ю. Візбора.

Неабияке значення в розвитку Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка відіграли директори різних років: І. Насікан, О. Гришкін, В. Бруханський. Гастролі, взаємообмін постановочними групами, окремими акторами, численні фестивалі сприяли активізації творчих пошуків головних диригентів О. Родинського, А. Батюка, І. Шмата, А. Мірзояна, Н. Нусбаума, Ю. Алексєєва, В. Коритька, Ю. Кутєпова, Ю. Бєдніка; сценографів Л. Скрипки, М. Корольова, В. Зюзіна, Є. Пожара, І. Шулика, Л. Овсянникова, В. Козловського, А. Пеньковського.

Проголошення незалежності України в 1991 році відкрило перед Дніпропетровським академічним українським музично-драматичним театром ім. Т. Г. Шевченка нові сценічні перспективи, поставило масштабні ідейно-естетичні завдання, надихнуло на створення нових правдивих і хвилюючих вистав, присвячених актуальним проблемам історії України. Відбувалося сміливе оновлення режисерських та акторських традицій, підносилося роль театру в політико-виховній роботі нової української молоді генерачії глядачів.

«Мазепа – гетьман України» за Б. Лепким (режисер В. Божко). Разом з виконавцем ролі гетьмана Мазепи, актором А. Дудкою, митці тактовно й переконливо розкривали нові грані характеру великого діяча. Режисер і актор допомагали глядачеві відчувати духовне багатство й дивовижну напруженість внутрішнього життя гетьмана, осягнути пристрасність його думки, глибину інтелекту, людяність. Дніпропетровська вистава «Мазепа – гетьман України» – промовистий приклад єдності режисерської волі й акторської майстерності, взаємодії та злиття талантів обох співтворців постановки. Новаторське постановочне вирішення В. Божка й акторське відкриття А. Дудки, які створили свій, справді історичний і правдивий, сценічний образ вистави, позитивно вплинули на подальший розвиток плідних традицій української театральної гетьманіани. Ця вистава отримала Міжнародну премію імені Пилипа Орлика.

Пошуки переконливих трактувань нових драматичних творів духовно збагачували майстрів сцени й обдаровану молодь, допомагали зберігати та продовжувати традиції українського режисерського й акторського мистецтва, пов'язані з історично конкретним і переконливим утіленням образів великих українців. У виставі «Народжений під знаком Скорпіона» В. Савченка розповідається про життя видатного історика, етнографа, фольклориста, музикознавця Дмитра Яворницького (артист В. Крачковський). Кожний епізод дніпропетровської вистави мав свій особливий ритм, неповторну емоційну та психологічну інтонацію. Режисер В. Божко широко використовував і переосмислював досягнення сучасного театру, синтезував різні виражальні прийоми. Сміливий, несподіваний монтаж епізодів, кінематографічні прийоми «напливу», «стоп-кадру», «крупного плану», коли актор в образі Д. Яворницького, або опинившись під променем прожектора, або вийшовши на авансцену, залишається сам на сам із глядачем, режисер перемонтував згідно з естетикою та законами театру, синтезував зі сценічною образністю і перетворював на сучасну, оригінальну театральну мову. Синтез і концентрація постановочних прийомів, утвердження в кожному епізоді принципів історичного реалізму, відточеного до символу, сприяли граничному виявленню в кожній, навіть епізодичній, постаті складного людського характеру.

Значним імпульсом для розвитку Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка стала співпраця з різними національними діаспорами на території області. Так, у 2005 році відбулася прем'єра оперети «Аршин мал алан» У. Гаджибекова (режисер Л. Кушкова, диригент Ю. Кутєпов, сценограф І. Шулик, хореограф В. Грекова). Вистава була присвячена 120-й річниці від дня народження композитора Узеїра Гаджибекова. Мальовнича, сповнена азербайджанського мелосу, прикрашена історичними деталями побуту (одяг, ковдри, посуд, меблі) оперети «Аршин мал алан» була створена за підтримки Дніпропетровського відділення Ліги азербайджанців

України. На прем'єрі був присутній Надзвичайний та Повноважний посол Азербайджанської Республіки в Україні Талят Алієв.

Неодноразово провідних акторів театру вшановували нагородами на фестивалі Придніпров'я «Січеславна». Так, у 1998 році В. Чечот отримав Гран-прі «Січеславна» за створення ролі Пузиря в комедії «Хазяїн» І. Карпенка-Карого. У 2000 році М. Чернявський став також володарем Гран-прі, зігравши роль Миколи в спектаклі «Украдене щастя» І. Франка (режисер обох вистав А. Канцадайло). У 2001 році володарем Гран-прі «Січеславна» буда оголошена Л. Кушкова – автор та виконавиця моно-вистави «Кайдашиха» за повістю І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я». «Вистави театру отримували нагороди на різноманітних театральних фестивалях і конкурсах, серед яких – «Мельпомена Таврії» (м. Херсон), «Данапріс» (м. Запоріжжя), «Лесині джерела» (м. Новоград-Волинський)» [4, с. 4].

В. Ковтуненко, який обіймав посаду директора та художнього керівника театру до 2016 року, розпочинав свою кар'єру як актор цього театру. Працюючи на адміністративній посаді, В. Ковтуненко продовжив творчі пошуки як композитор. Він – автор музики до вистав: «Дикий ангел» О. Коломійця, «Великий жартівник» В. Губарева, «Римська лазня» С. Стратієва, «Тил» М. Зарудного. У 2003 році В. Ковтуненко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства «Український театр в період сучасних суспільних трансформацій» (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв України І. Безгін). В. Ковтуненко – автор поетичних збірок: «Пісня Іволги» (1986), «Шанс» (1991), «Сповідальна ніч» (1991). У 2015 році вийшла поетична збірка й аудіодиск в авторському виконанні «Ангел небесний».

Сьогоднішня Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка – період розквіту саме «акторського театру», якнайповнішого розкриття визначних художніх індивідуальностей провідних майстрів сцени – Л. Кушкової, Г. Маслюка, В. Крачковського, М. Чер-

нявського, В. Сушко, Ж. Дмитренко, Н. Тафі, В. Мойсеєнка, Н. Ніколаєвої, Л. Булдігіної, В. Гунькіна, І. Медяник, В. Бережницького, О. Петровської, М. Проценко, Н. Гаврикової, В. Головка. Водночас у трупі дніпропетровських шевченківців спостерігається цікава взаємодія й цілком закономірна зміна акторських поколінь. Поглиблення уваги до акторської творчості, ідейної позиції та художньої індивідуальності артиста безпосередньо пов'язане з подальшим піднесенням значення особистості в житті сучасного українського суспільства, сприяє утвердженню у виставах багатогранних, складних і правдивих образів різних героїв. Саме такі герої – нащадки моральних традицій різних народів – з'явилися у виставах «Все добре, що кінчається гаразд» У. Шекспіра, «Татуйована троянда» Т. Уільямса, «А далі – тиша...» В. Дельмара, «Діоген» Б. Рацера і В. Константинова, «Запороги» та «Шалене кохання гетьмана» В. Веретенникова, «Новосельці» («Мамаша») М. Кропивницького, «Історія Отелло» Л. Іцелєва, «Ромео і Жасмин» О. Гавроша, «Бал» за творами Т. Шевченка, «Його сіятельство поет» Г. Штоня, «Доки сонце зійде, роса очі виїсть» М. Кропивницького, «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого, «Зона» П. Ар'є. Музична класика представлена оперою «Наталка Полтавка» М. Лисенка, оперетами «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка, «Майська ніч» М. Лисенка, «Сільва» та «Маріца» І. Кальмана. У цих виставах відшліфовують майстерність молоді актори – О. Радочинська, Л. Кусакіна, С. Сушко, Д. Прищепо, С. Гордельянов, В. Голованьова, А. Чорнодуб, Я. Григоришина, Я. Безкоровайний, В. Винокуров, В. Петрушко, К. Курсакова.

Адресуючи свою творчість широкому загалу шанувальників театального мистецтва, Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка активно відгукується на політичні події, які відбуваються в Україні. «Ангели тебе оберігають. АТО» – патріотична вистава-концерт. Документальність, що стала однією з головних ознак вистави-концерту на героїко-патріотичну тему, з особливою повнотою виявилася в сценіч-

ІСТОРІЯ

ному творі трупи, у якій працюють справжні патріоти України й небайдужі до подій сучасності митці. Автор ідеї та режисер, ветеран АТО І. Кирильчатенко використав різні історичні й сучасні документи та відеоматеріали, промови і вислови наших сучасників-героїв АТО та жителів України. Автор і виконавці дніпропетровської вистави висунули на перший план масові військові епізоди. І сольні номери, і дуети, і ансамблі уособлюють незламний народ України – солдатів, мирне населення, дівчат та жінок. Ведучі концерту-вистави І. Кирильчатенко та В. Голованьова, виконавці музичних номерів Я. Григоришина, А. Чорнодуб, Т. Лоза, В. Бабич, К. Чернявський, балетна трупа активно коментують події, які стрімко розгортаються на сцені, беруть участь у них, створюючи могутній ораторіальний пласт дійства, жанр якого можна визначити як «військові фрески про сучасну Україну».

Два головні герої цієї багатопланової вистави – народ і Україна – нерозривно з'єднані спільними думками, почуттями, ідеями, прагненнями. Утвердження цієї непорушної єдності, розкриття історичної величчя та могутньої перетворюючої сили Революції Гідності й АТО – головне «надзавдання» поліфонічного режисерського вирішення, постановочна структура якого є насиченою численними літературними фрагментами, віршами, піснями, пластичними замальовками, відеорядом, вихопленими із сучасного життя деталями, виразними постатями багатьох персонажів. Саме лаконічні, наповнені внутрішньою енергією мізансцени знайшов І. Кирильчатенко для образу незламної України. Розповідаючи про незабутні дні й ночі нашого сучасного життя, постановник майстерно розвинув принцип внутрішньої контрастності сценічних картин-фресок, кожна з яких відтворює певну грань конкретних історичних подій. Ідейним та емоційним центром є також образ Матері загиблого солдата, глибоко і зворушливо створений О. Петровською. Підпорядкований трагічно-напруженим настроям сюжету сценічний темпоритм ви-

стави-концерту «Ангели тебе оберігають. АТО» захоплює стрімкістю подій. Широко використовуючи здобутки драматичного театру, відео, сценічний колектив сміливо переосмислює їх із природою музичного мистецтва. Здійснена також постановка документальної вистави-концерту «Пам'яті Василя Сліпака».

У 2016 році директором – художнім керівником Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка обрано заслужену артистку України Оксану Петровську. Уперше за роки функціонування театру проведено відкритий кастинг на заміщення вакантних посад артистів драми, балету, вокалістів. У 2017 році відбулися прем'єри мелодрами «Дерева помирають стоячи» А. Касони (режисер Л. Кушкова) та трагікомедії «Наша кухня» А. Котляр (режисер Г. Бабій). Заслужений артист України Віктор Гунькін за роль баби Пріси в трагедії «Зона» П. Ар'є отримав Гран-прі фестивалю-конкурсу на найкращу виставу Придніпров'я «Січеславна – 2017». Із патріотичним концертом «Ангели тебе оберігають. АТО» трупа виступила в Дніпрі на Всеукраїнському щорічному фестивалі-конкурсі «ART-UKRAINE – 2017».

Джерела та література

1. ЦДАВО, ф. 2201, оп. 1, спр. 61, арк. 37, 40.
2. *Левенець С.* Актор і громадянин. Нарис про життя і творчість народного артиста УРСР А. О. Хорошуна / С. Левенець. – Київ : Мистецтво, 1988. – 135 с.
3. Музи тоді не мовчали (1941–1945): Спогади. Нариси. Статті. Замітки. – Київ : Мистецтво, 1985. – 225 с.
4. *Петренко О.* Театральні фестивалі / О. Петренко // Наше місто. – 2015. – № 48 (326). – С. 4.
5. *Тулянець А.* На берегах Малої Літи? / А. Тулянець // Art-line. – 1998. – № 2. – С. 6–7.
6. *Тулянець А.* Місію Касандри залишимо для інших / А. Тулянець // Art-line. – 1998. – № 10–11. – С. 16–17.
7. *Тулянець А.* Стара комедія у новій версії / А. Тулянець // Art-line. – 1999. – № 5–6. – С. 34–35.
8. *Тулянець А.* Доки сонце зійде, роса очі виїсть / А. Тулянець // Сільські новини. – 2015. – № 47 (1079). – С. 12.

SUMMARY

T. Shevchenko Dnipropetrovsk Academic Ukrainian Music and Drama Theatre is founded in 1918 in Kiev as the first professional theatre of Ukraine. It has got the status of the state theatre according to the Act of the Ukrainian Government on August, 23, 1918, (referred in *The State Bulletin* № 42, 43 (CSDG, fund 2201, description 1, file 61, pages 37, 40) and is named as the State Drama Theatre of Ukraine. Then in 1919 it is renamed into the Taras Shevchenko First State Ukrainian Drama Theatre. Initially it has been governed by the main director O. Zaharov and the director I. Marianenko. In the 1920s such outstanding actors as A. Horoshun, H. Borysohlebska, S. Pankivskiy, H. Meshcherska, F. Levytskyi, M. Tinskyi, O. Serdiuk, O. Smirnov, H. Marinich, E. Sydorenko, O. Zinina, I. Zamichkovskiy, K. Bereinyi have worked in the theatre. Such performances as *The Forest Song* by Lesia Ukrainka, *The Sin*, *The Lie*, *Disharmony* by V. Vynnychenko, *The Inspector* by M. Hohol, *Ghosts* by H. Ibsen, *The Weavers* by H. Hauptmann, *Mirandolina* by K. Goldoni, *Tartuffe* by J-B. Moliere are marked on the theatre posters.

From 1927 and till nowadays the theatre works in Dnipropetrovsk. In the repertoire of different times there are dramatic works of Ukrainian, Russian and European classics, operettas, musical comedies, vaudevilles, experimental theatre pieces of modern direction. The troupe consists of directors: K. Karpatskyi, D. Lazurenko, O. Sumarokov; actors: L. Zadniprovskiy, M. Sadkovskiy, Z. Hrukalova, V. Kamianetskyi, S. Vashchuk, P. Masoha, M. Ilchenko, I. Mychluk, A. Bilhorodskiy, O. Avedikov, A. Vermenych, V. Ovcharenko, N. Mamai, H. Kozlovska, N. Horna, U. Kalinichenko, their followers – K. Karpenko, L. Bondarenko, S. Stankevych, H. Beresanska, A. Pulina, V. Bozhko, A. Maksymova, L. Vershynina, S. Martynova, O. Petrenko, L. Stylyk, V. Baienko, L. Kushkova, V. Shevchenko, U. Krytenko. Some romantic performances also appear on posters: *Taras Bulba* by M. Hohol, *Maryna* by M. Zarudnyi, *Judge between us*, *People* by O. Andreiev, *Tartuffe* by J-B. Moliere, *Pharaohs* by O. Kolomiyets.

The leading actors of the theatre company are M. Postolaka, I. Dmytrenko, H. Masluk, L. Belinska, V. Sushko, V. Kovtunencko, M. Cherniavskiy, M. Protsenko, N. Nikolaieva and L. Chaika. The repertoire consists of plays about the Second World War as well as after the Ukrainian classics works, for instance: *The Blue Deer*, *Kravtsov* by O. Kolomiets, solely directed by V. Bozhko, *The Rear* by M. Zarudnyi, *The Mistress* by M. Haraieva, directed by V. Smiyan, *The War Widow* by V. Ankilov, directed by A. Litko, *The Shore* by Yu. Bondariiev, directed by O. Horbenko.

After the proclamation of Ukrainian Independence in the 1990s the theatre repertoire is enriched with drama *Marusia Churai* adapted from Lina Kostenko work of the same name. The play on the life of historian Dmytro Yavornytskyi based on the play by V. Savchenko is also staged. The performance *Mazepa is the Hetman of Ukraine* by B. Lepkyi has won the International Pylyp Orlyk Art Prize. The actors of the theatre get the highest awards at the Dnieper festival *Sicheslavna*. Therefore, in 1998 the People's Artist of Ukraine Vasyl Chechot has won the Grand Prix of the festival for the role of Terentii Puzyr in Karpenko-Karyi comedy *The Master*.

In 2000 the People's Artist of Ukraine Mykhailo Cherniavskiy is also awarded with the Grand Prix for the role of Mykola in the play *The Stolen Happiness* after the work by I. Franko. Both performances are directed by A. Kontsedailo. In 2001 L. Kushkova becomes the holder of the Grand Prix of the festival *Sicheslavna* for her one-woman show *Kaidashykha* based on a story *Kaidash Family* by I. Nechui-Levytskyi. Theatre performances get rewards at various theatrical festivals and contests among which are *Tavriya Melpomene* in Kherson, *Danapris* in Zaporizhzhia, *Lesia Springs* in Novohrad-Volynskiy.

In 2004 the theatre has got the academic status. The operetta *Arshin Mal Alan* by U. Hadzhibekov is staged for the first time in 2005. It is done with the involvement of the stage-director L. Kushkova, the conductor Y. Kutieпов, the scene designer I. Shulik and the choreographer V. Hrekova. The performance is created with the support of the Dnipropetrovsk branch of the

ІСТОРИЯ

Azerbaijan league of Ukraine. Extraordinary and Plenipotentiary ambassador of Azerbaijanian Republic in Ukraine Taliat Aliev is present at the performance. It is devoted to the 120th Birth Anniversary of the composer Uzeyir Hajibekov. The stage-director L. Kushkova represents the concert performance *The Ball*, dedicated to the life and work of the brilliant poet.

Addressing its creative work to the general public of dramatic art admirers the T. Shevchenko Dnipropetrovsk Academic Ukrainian Music and Drama Theatre actively responds to the political events taking place in Ukraine. *Angels Guard You AGY* is a patriotic concert performance. Facts as one of the main features of the concert performance on a hero-patriotic theme have developed into a troupe scenic creation with the special plenitude. The theatrical company consists of the real patriots of Ukraine and the artists experiencing the events of contemporaneity. The author of the performance idea and stage-director is ATO veteran I. Kyrylchatenko. He uses different historical and modern documents, videos, interviews and expressions of our modern ATO heroes and Ukrainian people. The author and performers of Dnipropetrovsk spectacle pull out mass soldiery episodes on the first plan. Solo acts, duets and ensembles embody the resilient Ukrainian people, namely soldiers, civilians, girls and women. The hosts of the concert performance I. Kyrylchatenko and V. Holovanova, performers of musical numbers, namely Y. Hryhoryshyna, A. Chernodub, T. Loza, V. Babych, K. Cherniavskyi and even the ballet troupe comment the events which are unfolded on the stage rapidly. Actors participate in them, creating the mighty oratorio layer of action, which genre can be defined as *war frescoes about modern Ukraine*. The concert performance *In memory of Vasyl Slipak* is also created.

Keywords: theatre, musical performances, dramatic plays, director, stage manager, conductor, actor, scene designer, the scenic culture, theme, idea, image.